

CURS 10

Logică Matematică și Computațională

FMI · Denisa Diaconescu · An universitar 2018/2019

LEGĂTURA DINTRE SINTAXĂ ȘI SEMANTICĂ

Teorema de corectitudine 9.4

Orice Γ -teoremă este consecință semantică a lui Γ , adică,

$$\Gamma \vdash \varphi \Rightarrow \Gamma \models \varphi$$

pentru orice $\varphi \in Form$ și $\Gamma \subseteq Form$.

Teorema de completitudine 9.6

Pentru orice formulă φ ,

$$\vdash \varphi \text{ dacă } \models \varphi.$$

Definiția 10.1

Fie Γ o mulțime de formule.

- Γ este **consistentă** dacă există o formulă φ astfel încât $\Gamma \not\vdash \varphi$.
- Γ este **inconsistentă** dacă nu este consistentă, adică, $\Gamma \vdash \varphi$ pentru orice formulă φ .

Observație.

Fie Γ, Δ mulțimi de formule a.î. $\Gamma \subseteq \Delta$.

- Dacă Δ este consistentă, atunci și Γ este consistentă.
- Dacă Γ este inconsistentă, atunci și Δ este inconsistentă.

Propoziția 10.2

- (i) \emptyset este consistentă.
- (ii) Mulțimea teoremelor este consistentă.

Demonstrație.

- (i) Dacă $\vdash \perp$, atunci, conform Teoremei de corectitudine, ar rezulta că $\models \perp$, o contradicție. Așadar $\nvdash \perp$, deci \emptyset este consistentă.
- (ii) Aplicând Propoziția 8.7.(iv) pentru $\Gamma = \emptyset$, obținem că $Thm = Thm(Thm)$, adică, pentru orice φ ,

$$\vdash \varphi \text{ ddacă } Thm \vdash \varphi.$$

Din (i) rezultă că Thm este consistentă.

Propoziția 10.3

Pentru o mulțime de formule Γ sunt echivalente:

- (i) Γ este inconsistentă.
- (ii) Pentru orice formulă ψ , $\Gamma \vdash \psi$ și $\Gamma \vdash \neg\psi$.
- (iii) Există o formulă ψ a.î. $\Gamma \vdash \psi$ și $\Gamma \vdash \neg\psi$.
- (iv) $\Gamma \vdash \perp$.

Demonstrație. (i) \Rightarrow (ii) \Rightarrow (iii) și (i) \Rightarrow (iv) sunt evidente.

(iii) \Rightarrow (i) Fie φ o formulă. Conform Propoziția 9.2,

$$\vdash \neg\psi \rightarrow (\psi \rightarrow \varphi).$$

Aplicând (iii) și de două ori modus ponens, rezultă că $\Gamma \vdash \varphi$.

(iv) \Rightarrow (iii). Presupunem că $\Gamma \vdash \perp$. Avem că $\perp = \neg T$. Deoarece T este tautologie, aplicăm Teorema de completitudine pentru a concludă că $\vdash T$, deci și $\Gamma \vdash T$.

Propoziția 10.4

Fie Γ o mulțime de formule și φ o formulă.

- (i) $\Gamma \vdash \varphi \iff \Gamma \cup \{\neg\varphi\}$ este inconsistentă.
- (ii) $\Gamma \vdash \neg\varphi \iff \Gamma \cup \{\varphi\}$ este inconsistentă.

Demonstrație.

(i) Avem

$$\begin{aligned}
 \Gamma \cup \{\neg\varphi\} \text{ este inconsistentă} &\iff \Gamma \cup \{\neg\varphi\} \vdash \perp \\
 &\text{P.10.3.(iv)} \\
 &\iff \Gamma \vdash \neg\varphi \rightarrow \perp \\
 &\text{Teorema Deducției} \\
 &\iff \Gamma \vdash \varphi \\
 &\neg\varphi \rightarrow \perp \sim \varphi \text{ și P.9.7.}
 \end{aligned}$$

(ii) Similar.

Propoziția 10.5

Fie $\Gamma = \{\varphi_1, \dots, \varphi_n\}$ o mulțime finită de formule.

- (i) Pentru orice formulă ψ , $\Gamma \vdash \psi$ dacă $\vdash \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_n \rightarrow \psi$ dacă $\{\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_n\} \vdash \psi$.
- (ii) Γ este consistentă dacă $\{\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_n\}$ este consistentă.

Demonstrație. [Exercițiu.](#)

Propoziția 10.6

Fie Γ o mulțime de formule. Γ este inconsistentă dacă Γ are o submulțime finită inconsistentă.

Demonstrație. " \Leftarrow " este evidentă.

" \Rightarrow " Presupunem că Γ este inconsistentă. Atunci, conform Propoziției 10.3.(iv), $\Gamma \vdash \perp$. Aplicând Propoziția 8.12, obținem o submulțime finită $\Sigma = \{\varphi_1, \dots, \varphi_n\}$ a lui Γ a.î. $\Sigma \vdash \perp$. Prin urmare, Σ este inconsistentă. \square

Un rezultat echivalent:

Propoziția 10.7

Fie Γ o mulțime de formule. Γ este consistentă dacă orice submulțime finită a lui Γ este consistentă.

Teorema 10.8

Pentru orice formulă φ ,

$\{\varphi\}$ este consistentă $\iff \{\varphi\}$ este satisfiabilă.

Demonstrație. Avem

$\{\varphi\}$ este inconsistentă	\iff	$\vdash \neg\varphi$ conform Propoziției 10.4.(ii)
	\iff	$\models \neg\varphi$ conform Teoremei de completitudine
	\iff	$\{\varphi\}$ este nesatisfiabilă conform Propoziției 7.11.(ii).

Așadar, $\{\varphi\}$ este consistentă $\iff \{\varphi\}$ este satisfiabilă.

□

Teorema 10.9 (Teorema de completitudine tare - versiunea 1)

Pentru orice mulțime de formule Γ ,

$$\Gamma \text{ este consistentă} \iff \Gamma \text{ este satisfiabilă.}$$

Demonstrație. " \Leftarrow " Presupunem că Γ este satisfiabilă, deci are un model $e : V \rightarrow \{0, 1\}$. Presupunem că Γ nu este consistentă. Atunci $\Gamma \vdash \perp$ și, aplicând Teorema de corectitudine, rezultă că $\Gamma \models \perp$. Ca urmare, $e \models \perp$, ceea ce este o contradicție.

" \Rightarrow " Presupunem că Γ este consistentă. Demonstrăm că Γ este finit satisfiabilă și aplicăm apoi Teorema de compacitate pentru a concluda că Γ este satisfiabilă.

Fie $\Sigma = \{\varphi_1, \dots, \varphi_n\}$ o submulțime finită a lui Γ . Atunci Σ este consistentă, conform Propoziției 10.7. Din Propoziția 10.5.(ii), rezultă că $\{\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_n\}$ este consistentă. Aplicând acum Teorema 10.8, obținem că $\{\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_n\}$ este satisfiabilă. Deoarece, conform Propoziției 7.12.(i), $\Sigma \sim \{\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_n\}$, avem că Σ este satisfiabilă.

Teorema 10.10 (Teorema de completitudine tare - versiunea 2)

Pentru orice mulțime de formule Γ și orice formulă φ ,

$$\Gamma \vdash \varphi \iff \Gamma \models \varphi.$$

Demonstrație.

$$\begin{aligned} \Gamma \vdash \varphi &\iff \Gamma \cup \{\neg\varphi\} \text{ este inconsistentă} \\ &\iff \Gamma \cup \{\neg\varphi\} \text{ este nesatisfiabilă} \\ &\iff \Gamma \models \varphi \end{aligned}$$

conform Propoziției 10.4.(i)
conform Teoremei de completitudine tare - versiunea 1
conform Propoziției 7.11.(i). □

Observație

Am demonstrat Teorema de completitudine tare - versiunea 2 folosind Teorema de completitudine tare - versiunea 1. Se poate arăta că cele două versiuni sunt echivalente ([exercițiu](#)).

FORMA NORMALĂ CONJUNCTIVĂ/DISJUNCTIVĂ

Definiția 10.11

Un **literal** este o

- **variabilă** (în care caz spunem că este **literal pozitiv**) sau
- **negația unei variabile** (în care caz spunem că este **literal negativ**).

Exemplu.

- v_1, v_2, v_{10} literali pozitivi
- $\neg v_0, \neg v_{100}$ literali negativi

Definiția 10.12

O formulă φ este în **formă normală disjunctivă (FND)** dacă φ este o disjuncție de conjuncții de literali.

φ este în FND ddacă $\varphi = \bigvee_{i=1}^n \left(\bigwedge_{j=1}^{k_i} L_{i,j} \right)$, unde fiecare $L_{i,j}$ este literal.

Definiția 10.13

O formulă φ este în **formă normală conjunctivă (FNC)** dacă φ este o conjuncție de disjuncții de literali.

φ este în FNC ddacă $\varphi = \bigwedge_{i=1}^n \left(\bigvee_{j=1}^{k_i} L_{i,j} \right)$, unde fiecare $L_{i,j}$ este literal.

Exemple.

- $(v_0 \vee v_1) \wedge (v_3 \vee v_5) \wedge (\neg v_{20} \vee \neg v_{15} \vee \neg v_{34})$ este în FNC
- $(\neg v_9 \wedge v_1) \vee v_{24} \vee (v_2 \wedge \neg v_1 \wedge v_2)$ este în FND
- $v_1 \wedge \neg v_5 \wedge v_4$ este atât în FND cât și în FNC
- $\neg v_{10} \vee v_{20} \vee v_4$ este atât în FND cât și în FNC
- $(v_1 \vee v_2) \wedge ((v_1 \wedge v_3) \vee (v_4 \wedge v_5))$ nu este nici în FND, nici în FNC

Notăție. Dacă L este literal, atunci $L^c := \begin{cases} \neg v & \text{dacă } L = v \in V \\ v & \text{dacă } L = \neg v. \end{cases}$

Propoziția 10.14

- (i) Fie φ o formulă în FNC, $\varphi = \bigwedge_{i=1}^n \left(\bigvee_{j=1}^{k_i} L_{i,j} \right)$. Atunci $\neg\varphi \sim \bigvee_{i=1}^n \left(\bigwedge_{j=1}^{k_i} L_{i,j}^c \right)$, o formulă în FND.
- (ii) Fie φ o formulă în FND, $\varphi = \bigvee_{i=1}^n \left(\bigwedge_{j=1}^{k_i} L_{i,j} \right)$. Atunci $\neg\varphi \sim \bigwedge_{i=1}^n \left(\bigvee_{j=1}^{k_i} L_{i,j}^c \right)$, o formulă în FNC.

Demonstrație.

- (i) Aplicând Propoziția 7.4, obținem

$$\begin{aligned} \neg\varphi &= \neg \bigwedge_{i=1}^n \left(\bigvee_{j=1}^{k_i} L_{i,j} \right) \sim \bigvee_{i=1}^n \neg \left(\bigvee_{j=1}^{k_i} L_{i,j} \right) \\ &\sim \bigvee_{i=1}^n \left(\bigwedge_{j=1}^{k_i} \neg L_{i,j} \right) \sim \bigvee_{i=1}^n \left(\bigwedge_{j=1}^{k_i} L_{i,j}^c \right). \end{aligned}$$

- (ii) **Exercițiu.**

Algoritm pentru a aduce o formulă la FNC/FND:

Pasul 1. Se înlocuiesc implicațiile și echivalențele, folosind:

$$\varphi \rightarrow \psi \sim \neg\varphi \vee \psi \quad \text{și} \quad \varphi \leftrightarrow \psi \sim (\neg\varphi \vee \psi) \wedge (\neg\psi \vee \varphi).$$

Pasul 2. Se înlocuiesc dublele negații, folosind $\neg\neg\psi \sim \psi$, și se aplică regulile De Morgan pentru a înlocui

$$\neg(\varphi \vee \psi) \text{ cu } \neg\varphi \wedge \neg\psi \quad \text{și} \quad \neg(\varphi \wedge \psi) \text{ cu } \neg\varphi \vee \neg\psi.$$

Pasul 3.

Pentru FNC, se aplică distributivitatea lui \vee față de \wedge , pentru a înlocui

$$\varphi \vee (\psi \wedge \chi) \text{ cu } (\varphi \vee \psi) \wedge (\varphi \vee \chi) \quad \text{și} \quad (\psi \wedge \chi) \vee \varphi \text{ cu } (\psi \vee \varphi) \wedge (\chi \vee \varphi).$$

Pentru FND, se aplică distributivitatea lui \wedge față de \vee , pentru a înlocui

$$\varphi \wedge (\psi \vee \chi) \text{ cu } (\varphi \wedge \psi) \vee (\varphi \wedge \chi) \quad \text{și} \quad (\psi \vee \chi) \wedge \varphi \text{ cu } (\psi \wedge \varphi) \vee (\chi \wedge \varphi).$$

Exemplu.

Considerăm formula $\varphi := (\neg v_0 \rightarrow \neg v_2) \rightarrow (v_0 \rightarrow v_2)$.

$$\begin{aligned}
 \varphi &\sim \neg(\neg v_0 \rightarrow \neg v_2) \vee (v_0 \rightarrow v_2) && \text{Pasul 1} \\
 &\sim \neg(\neg\neg v_0 \vee \neg v_2) \vee (v_0 \rightarrow v_2) && \text{Pasul 1} \\
 &\sim \neg(\neg\neg v_0 \vee \neg v_2) \vee (\neg v_0 \vee v_2) && \text{Pasul 1} \\
 &\sim \neg(v_0 \vee \neg v_2) \vee (\neg v_0 \vee v_2) && \text{Pasul 2} \\
 &\sim (\neg v_0 \wedge \neg\neg v_2) \vee (\neg v_0 \vee v_2) && \text{Pasul 2} \\
 &\sim (\neg v_0 \wedge v_2) \vee \neg v_0 \vee v_2 && \text{Pasul 2.}
 \end{aligned}$$

Putem lua $\varphi^{FND} := (\neg v_0 \wedge v_2) \vee \neg v_0 \vee v_2$.

Pentru a obține FNC, continuăm cu Pasul 3:

$$\begin{aligned}
 \varphi &\sim (\neg v_0 \wedge v_2) \vee (\neg v_0 \vee v_2) \\
 &\sim (\neg v_0 \vee \neg v_0 \vee v_2) \wedge (v_2 \vee \neg v_0 \vee v_2).
 \end{aligned}$$

Putem lua $\varphi^{FNC} := (\neg v_0 \vee \neg v_0 \vee v_2) \wedge (v_2 \vee \neg v_0 \vee v_2)$. Se observă, folosind idempotența și comutativitatea lui \vee , că $\varphi^{FNC} \sim \neg v_0 \vee v_2$.

Exemplu.

Arătați că $\models v_1 \rightarrow (v_2 \rightarrow (v_1 \wedge v_2))$.

v_1	v_2	$v_1 \rightarrow (v_2 \rightarrow (v_1 \wedge v_2))$
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	1

Acest tabel definește o funcție $F : \{0, 1\}^2 \rightarrow \{0, 1\}$

ε_1	ε_2	$F(\varepsilon_1, \varepsilon_2)$
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	1

Fie φ o formulă și $\text{Var}(\varphi) = \{x_1, \dots, x_n\}$.

Fie $(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in \{0, 1\}^n$. Definim $e_{\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n} : \text{Var}(\varphi) \rightarrow \{0, 1\}$ astfel:

$$e_{\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n}(x_i) = \varepsilon_i \quad \text{pentru orice } i \in \{1, \dots, n\}.$$

Definim $e_{\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n}^+(\varphi) \in \{0, 1\}$ astfel:

$$e_{\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n}^+(\varphi) := e^+(\varphi),$$

unde $e : V \rightarrow \{0, 1\}$ este orice evaluare care extinde $e_{\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n}$, adică, $e(x_i) = e_{\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n}(x_i) = \varepsilon_i$ pentru orice $i \in \{1, \dots, n\}$.

Conform Propoziției 1.14, definiția nu este ambiguă.

Definiția 10.15

Funcția asociată lui φ este $F_\varphi : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$, definită astfel:

$$F_\varphi(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) = e_{\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n}^+(\varphi) \quad \text{pentru orice } (\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in \{0, 1\}^n.$$

Așadar, F_φ este funcția definită de tabela de adevăr pentru φ .

Propoziția 10.16

(i) Fie φ o formulă. Atunci

(a) $\models \varphi$ ddacă F_φ este funcția constantă 1.

(b) φ este nesatisfiabilă ddacă F_φ este funcția constantă 0.

(ii) Fie φ, ψ două formule. Atunci

(a) $\varphi \models \psi$ ddacă $F_\varphi \leq F_\psi$.

(b) $\varphi \sim \psi$ ddacă $F_\varphi = F_\psi$.

(iii) Există formule diferite φ, ψ a.î. $F_\varphi = F_\psi$.

Demonstrație. Exercițiu.

Definiția 10.17

O **funcție booleană** este o funcție $F : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$, unde $n \geq 1$. Spunem că n este **numărul variabilelor** lui F .

Exemplu.

Pentru orice formulă φ , F_φ este funcție Booleană cu n variabile, unde $n = |\text{Var}(\varphi)|$.

Teorema 10.18

Fie $n \geq 1$ și $H : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$ o funcție booleană arbitrară. Atunci există o formulă φ în FND a.î. $H = F_\varphi$.

Demonstrație. Dacă $H(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) = 0$ pentru orice $(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in \{0, 1\}^n$,

luăm $\varphi := \bigvee_{i=0}^{n-1} (v_i \wedge \neg v_i)$. Avem că $\text{Var}(\varphi) = \{v_0, \dots, v_{n-1}\}$, așadar,

$F_\varphi : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$. Cum $v_i \wedge \neg v_i$ este nesatisfiabilă pentru orice i , rezultă că φ este de asemenea nesatisfiabilă. Deci, F_φ este de asemenea funcția constantă 0.

Altfel, mulțimea

$$T := H^{-1}(1) = \{(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in \{0, 1\}^n \mid H(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) = 1\}$$

este nevidă.

Considerăm formula

$$\varphi := \bigvee_{(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in T} \left(\bigwedge_{\varepsilon_i=1} v_i \wedge \bigwedge_{\varepsilon_i=0} \neg v_i \right).$$

Deoarece $\text{Var}(\varphi) = \{v_1, \dots, v_n\}$, avem că $F_\varphi : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$.

Demonstrăm că pentru orice $(\delta_1, \dots, \delta_n) \in \{0, 1\}^n$, avem că

$$F_\varphi(\delta_1, \dots, \delta_n) = 1 \iff H(\delta_1, \dots, \delta_n) = 1,$$

de unde va rezulta imediat că $H = F_\varphi$.

Fie $e : V \rightarrow \{0, 1\}$ a.î. $e(v_i) = \delta_i$ pentru orice $i \in \{1, \dots, n\}$. Atunci

$$\begin{aligned}
 e^+(\varphi) = 1 & \iff \bigvee_{(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in T} (\bigwedge_{\varepsilon_i=1} e(v_i) \wedge \bigwedge_{\varepsilon_i=0} \neg e(v_i)) = 1 \\
 & \iff \bigvee_{(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in T} (\bigwedge_{\varepsilon_i=1} \delta_i \wedge \bigwedge_{\varepsilon_i=0} \neg \delta_i) = 1 \\
 & \iff \text{există } (\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in T \text{ a.î. } \bigwedge_{\varepsilon_i=1} \delta_i = 1 \\
 & \quad \text{și } \bigwedge_{\varepsilon_i=0} \neg \delta_i = 1 \\
 & \iff \text{există } (\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in T \text{ a.î. } \delta_i = \varepsilon_i \\
 & \quad \text{pentru orice } i \in \{1, \dots, n\} \\
 & \iff (\delta_1, \dots, \delta_n) \in T \\
 & \iff H(\delta_1, \dots, \delta_n) = 1.
 \end{aligned}$$

Prin urmare, $F_\varphi(\delta_1, \dots, \delta_n) = 1 \iff e_{\delta_1, \dots, \delta_n}^+(\varphi) = 1$

$\iff e^+(\varphi) = 1$ pentru orice $e : V \rightarrow \{0, 1\}$ a.î. $e(v_i) = \delta_i$ pentru orice $i \in \{1, \dots, n\} \iff H(\delta_1, \dots, \delta_n) = 1.$

□

Teorema 10.19

Fie $n \geq 1$ și $H : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$ o funcție booleană arbitrară. Atunci există o formulă ψ în FNC a.î. $H = F_\psi$.

Demonstrație. Dacă $H(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) = 1$ pentru orice $(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in \{0, 1\}^n$, atunci luăm

$$\psi := \bigwedge_{i=0}^{n-1} (v_i \vee \neg v_i).$$

Altfel, mulțimea

$$F := H^{-1}(0) = \{(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in \{0, 1\}^n \mid H(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) = 0\}$$

este nevidă.

Considerăm formula $\psi := \bigwedge_{(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n) \in F} \left(\bigvee_{\varepsilon_i=1} \neg v_i \vee \bigvee_{\varepsilon_i=0} v_i \right)$.

Se demonstrează că $H = F_\psi$ (exercițiu!).

□

Exemplu.

Fie $H : \{0, 1\}^3 \rightarrow \{0, 1\}$ descrisă prin tabelul:

ε_1	ε_2	ε_3	$H(\varepsilon_1, \varepsilon_2, \varepsilon_3)$	
0	0	0	0	$D_1 = v_1 \vee v_2 \vee v_3$
0	0	1	0	$D_2 = v_1 \vee v_2 \vee \neg v_3$
0	1	0	1	$C_1 = \neg v_1 \wedge v_2 \wedge \neg v_3$
0	1	1	0	$D_3 = v_1 \vee \neg v_2 \vee \neg v_3$
1	0	0	1	$C_2 = v_1 \wedge \neg v_2 \wedge \neg v_3$
1	0	1	1	$C_3 = v_1 \wedge \neg v_2 \wedge v_3$
1	1	0	1	$C_4 = v_1 \wedge v_2 \wedge \neg v_3$
1	1	1	1	$C_5 = v_1 \wedge v_2 \wedge v_3$

$\varphi = C_1 \vee C_2 \vee C_3 \vee C_4 \vee C_5$ în FND a.î. $H = F_\varphi$.

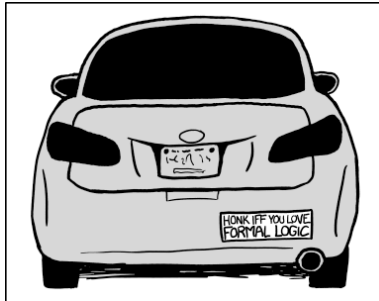
$\psi = D_1 \wedge D_2 \wedge D_3$ în FNC a.î. $H = F_\psi$.

Teorema 10.20

Orice formulă φ este echivalentă cu o formulă φ^{FND} în FND și cu o formulă φ^{FNC} în FNC.

Demonstrație. Fie $Var(\varphi) = \{x_1, \dots, x_n\}$ și $F_\varphi : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$ funcția booleană asociată. Aplicând Teorema 1.75 cu $H := F_\varphi$, obținem o formulă φ^{FND} în FND a.î. $F_\varphi = F_{\varphi^{FND}}$. Așadar, conform Propoziției 1.73.(ii), $\varphi \sim \varphi^{FND}$. Similar, aplicând Teorema 1.76 cu $H := F_\varphi$, obținem o formulă φ^{FNC} în FNC a.î. $F_\varphi = F_{\varphi^{FNC}}$. Prin urmare, $\varphi \sim \varphi^{FNC}$. □

Pe data viitoare!

Conținutul tehnic al acestui curs se regăsește în cursul de *Logică Matematică și Computațională* al prof. Laurențiu Leuștean din anul universitar 2017/2018.